

DEFNE SUMAN

Saklambaç

**Türk
Edebiyatı
—
Roman**

DK

Defne Suman, 1974 yılında İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans eğitimini tamamladı. Yüksek lisans tezinden çıkan makalesi "Feminizm, İslam ve Kamusal Alan" *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri* adlı kitapta yayımlandı. 2007 yılında açtığı blogu "İnsanlık Hali" Türkiye'de ve dünyada çok sayıda okurun düzenli olarak ziyaret ettiği bir site haline geldi.

Seyahat günlükleriyle denemelerinden oluşan *Mavi Orman* 2011'de (Doğan Novus, 2018), ilk romanı *Saklambaç* 2014'te basıldı. 2016 tarihli *Emanet Zaman* İngiltere, ABD, Kazakistan, Yunanistan ve Hırvatistan'da yayımlandı. 2017'de çıkan *Yaz Sıcağı* Yunanca, Malayalam (Hindistan) ve Boşnakçada basıldı.

2018'de yayımlanan *Kahvaltı Sofrası* İngilizce, Yunanca, Sırpça, Ermenice ve Norveççe basıldı. *Mavi Orman*'ın devamı niteliğindeki *İnsanlık Hâli* 2019'da yayımlandı. Yazarın son romanı *Yağmur'dan Sonra* 2020'de, öykü kitabı *Yitik Ülke* ve öykü derlemesi *Evden Kaçmanın Yolları* 2021'de okurlarla buluştu.

Defne Suman halen Atina ile İstanbul arasında gelip giderek yaşıyor; roman, öykü ve modern toplumun psikolojisini araştıran yazılarını yazmayı sürdürüyor.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Yağmur'dan Sonra
Kahvaltı Sofrası
Mavi Orman
Yaz Sıcağı
Emanet Zaman
Evden Kaçmanın Yolları (derleme)
Yitik Ülke

SAKLAMBAÇ

Yazan: Defne Suman

Yayına hazırlayan: Hülya Balcı

Yayın hakları: © 2022 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Hit Kitap Yayıncılık, 2014

Doğan Kitap'ta 1. baskı / Ekim 2022 / ISBN 978-625-8215-21-2

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Gökçen Yanlı Atmaca

Sayfa uygulama: Yasemin Çatal

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Saklambaç

Defne Suman

Çocukluğundan canlı çıkmayı başaran herkesin elinde, hayatının sonuna kadar yazılabilecek malzeme vardır.

- Flannery O'Connor

Yaşamak bir başkası olmaktır.

- Fernando Pessoa

Babamın anısına...

Eda helada kilitli kalıyor

Bir saattir bu helada mahsurum.

Belki daha uzundur. Saatimi takmayı unutmuşum. Telefonumu da yurttta, yatağın yanında şarjda bıraktım. Bir tur koşup gelecektim şunun şurası. Bu iğrenç helanın ışığa bakarak zamanı kestireceğim bir penceresi bile yok. Bu ülkede ezan da okunmuyor. Zamanı hissedemiyorum. Çok sinir bir şey.

Dün gece, salak gibi kendimi buraya kilitlememden yedi saat önce yeni yıla girdik. Sabaha karşı, bir saatte Cihan beni yurda bıraktı. Ertesi gün işi varmış. Sahtekâr! Gecenin başında, beraber güneşin doğuşunu seyredelim diye beni plaja götüren kendisi değildi sanki. Aslında aldırmadım. Yorganı başıma çeker müzik dinlerim, dedim. Kafam hâlâ iyiydi. Plajda içtiğimiz cigaralık hakikaten dediği kadar varmış. Müziğin canını canımda hissediyor, dışarıda, koridorda koşturup bağrıışan sarhoş budalalara katılmadığım için kendimle gurur duyuyordum. Bir ara kalkıp “Sende kalsın, takılırsın” diye elime tutuşturduğu ot torbasından bir tane tek kâğıtlı sardım, kulaklıklarımı taktım, yine yattım.

Meğer esas budala benmişim.

İlk önce, kilit dönüp de kapı açılmayınca bütün iyimserliğimle her şeyin yoluna gireceğine, birazdan buradan çıkacağıma inandım. Benim öyle naif bir tarafım var işte. En olmayacak ihtimale bile bir anlığına tüm kalbimle inanırım. Leyla ve Nimet Teyzem dalga geçerler bu saf halimle. Şüphe, içimde geç düşen bir jetonmuş.

Kapıyı çektim, ittim, kilidi bir sağa bir sola çevirdim. Açılmadı. Bir adım geri attım, soluk aldım. Bir daha denedim. Açılmadı.

Sonra bir daha. Yok, olmadı. O noktada hâlâ sakınım, hatırlıyorum. Eğildim, kapının altındaki iki parmak açıklıktan “Hello hello, kimse var mı?” diye seslendim. Sesim dizi dizi çamaşır makineleri arasında yankılandı ama cevap gelmedi. Eh, herhalde yani. Yeni yılın ilk sabahında mahalle çamaşırhanesinde kimin ne işi var? Ben buraya girerken henüz hava bile aydınlanmamıştı.

Hadi, tamam, anladık, tuvalete girdim. Kapıyı neden kilitletim ki?

Telaş öyle yavaş yavaş değil, kaynar suya sokulmuş termometre cıvası gibi bir anda yükseldi içimde. Nefesim sıkıştı, kalbim sıkıştı, iki duble shot espressoyu arka arkaya içmişim gibi çarpıntı tuttu. Ümitsizce etrafıma bakındım. Beş metrekairelik helanın duvarlarında, tavanında ne bir pencere var ne de bir vantilatör. Ya havasız kalır da boğulursam? Çok saçma, çok saçma. Çevir şu kilidi sakince şimdi ve çık dışarı.

Sağa çevirdim. Önce yavaş yavaş. Sonra tokmağı sıkıca kavradım, kendime çektim ve kapıyı bütün gücümle dışarıya doğru ittim. Hareket yok. Bir omuz attım. Olduğu yerde duruyor. *Kilidi bir de sola çevirsen?* Çevirdim. *Bir de sağa?* Onu da yaptım. Sonunda hangi tarafın açık hangisinin kapalı olduğunu unuttum. O sinirle, kapının tokmağını tuttuğum gibi, çektim var gücümle. Sendeledim. Düşmeyeyim diye geri geri yürürken, biraz önce etim değmesin diye tepesinde akrobasi yaptığım, sifonunu ayağımla çektiğim tuvaletin kırık kenarına çöktüm. Baktım, metal tokmak elimde kalmış. Kapı karşımda, dişi çekilmiş karanlık bir ağız gibi bana bakıyor.

Titriyorumuşum. Sonra fark ettim. *Bu kadar paniğe kapılacak bir durum yok Eda. Birazdan birileri gelir, sana yardım eder. Ya da sakinleşince beraber bir çözüm ararız. Hadi ama... Şanslısın ki pis kokmuyor burası.* Hayret, içimdeki o ses genelde hain hain konuşur, benimle zıtlaşır durur. Şimdiyse şefkat damarı kabarmış, beni sakinleştirmeye çalışıyor. Hayır mı, şer mi?

Kokmuyor ama öyle berbat bir yer ki burası! Karşımda fayansı çatlak bir lavabo duruyor, altında kulpsuz ahşap kapaklı bir dolap. Tavandaki iki ampulden sadece biri yanıyor. Öteki arada sırada titreyerek uyanmaya çalışıyor, sonra yine karanlığa gömülüyor. Kâmile Hanım bizim mutfakta böyle pırpırılanan ampuller için, “İyi saatte olsunların marifeti” derdi. Leyla da ona “Elektiriğin varlığından bihaber ampul, ışığı kendi ürettiğini sanırmış” diye cevap verirdi. Karşılıklı bu lafları ettikten sonra da anlamlı anlamlı bakışlırdı. Şaşkınlar!

Köşeler toz içinde, borular yapış yapış bir maddeyle kaplı. Dokunmama gerek yok, görüyorum. Kir, bu mekâna yıllar içinde yavaş yavaş çaktırmadan yerleşmiş, köşeyi bucağı kaplamış. Tavanda örümcek ağları, ampullerin etrafında iki parmak toz. Lavabonun önünde, yerde bir sarı bir kova duruyor. Tekerlekli. İçi kapkara suyla dolu, yanında da boylu boyunca uzanmış paspası. Paspasın saçakları kararmış. Birden, Leyla ile Kâmile Hanım’ı düşündüğüm için mi bilmiyorum, sarı kova ile bitkin paspasına bakarken ağzıma metalik bir tat geldi. Biraz önce tokmak elimde sendelerken, kafamda yanıp sönen, sonra unuttuğum soğuk gerçeği hatırladım:

Bu memlekette beni merak edip de aramaya çıkacak kimsem yok! Kâmile Hanım dünyanın öbür tarafında kaldı ve Leyla’nın nerede olduğunu bir Allah’ın kulu bile bilmiyor.

Ağlamaya başladım. *Yok, yok, kimsesiz değilsin. Cihan var. Telefon numarasını yazdığı kâğıt hâlâ cebinde. Çıkar bak. Adımı Jeehan diye yazmış. “Jeehan” Cihan bizi kurtaracak. Sus be sersem ses! Cihan beni nasıl kurtaracak? Cep telefonum mu yanımda sanki? Senin yok ama birazdan buraya girecek birilerinin telefonu olacak. Onlara numarasını söylersin, Cihan’ı ararlar. O da gelir seni kurtarır.* Evet, bu fena bir fikir değil. Elimini cebime attım. İşte Cihan’ın adını ve numarasını yazdığı yeşil kâğıt. Arabanın torpido gözünden çıkardığı not defterinden yırttığı bir sayfa köşesi.

Ama niye gelip kurtarsın ki beni Cihan? *Daha birkaç saat önce-sine kadar beraberiniz, düzgün bir adamdı. Seni burada bırakacak değil ya!* Hahahaha! İşini gördükten sonra yurda bırakmayı bildi ama. Daha soyadını bile bilmiyorum. Bu tabii adamla İstanbul usulü derhal halvet olmaktan alıkoymadı beni. Aman çenemi tutayım da bu gece yaptıklarını Madeline'e anlatmayayım! Zaten İstanbul'daki yazlıklı kışlıklı, Kâmile Hanım'lı, özel okullu, para konuşmanın ve hatta para kazanmanın ayıp sayıldığı hayatımı yadırgıyor, bir de koskoca adama daha tanışmamızın ikinci saatinde verdiğimi öğrenip benden büsbütün soğumasın. Burada kadınlar öyle hemen yatağa girmiyorlar.

Ama nasıl daha eve girer girmez dayadı beni kanepenin arkasına! Paltolarımızı bile çıkarmamıştık. Korktum. Öyle açmış demek ki adam. Hiç de belli etmedi partide kucak kucağa otururken. Yavaş yavaş konuşuyor, uzun uzun susuyor, sigarasının dumanını ağır ağır savuruyor, dalıp gidiyordu. Saçları –amma da siyahtı saçları– yüzüne dökülmüş, başta gözlerini göremedim. Ol-sun, görmeyeyim, daha iyi, gizemli kalsın. Onunla eve gideceğimi bildi de mi öyle rahattı? O kadar mı hafifmeşrep davrandım? Yadırgamış mıdır? Ayıplamış mıdır? Beyrutluymuş. Lübnan'da kızlar kucağına böyle kolay kayıveriyorlar mı peki? Dudakları ne güzeldi ama! Arap Jeehan. Kolay kız olduğumu düşünmüş müdür? (*Eh, yani Edacığım!*)

Beni bileğimden yakalayıp oturduğu yere, duvar ile DJ kabini arasındaki boşluğa çektiğinde, gerçekten de gecenin onun evinde sonuçlanacağını düşünmemiştim. Karanlıkta tipini bile doğru dürüst görememiştim ki! Beni bir hamlede yanına çekebildiğine göre, güçlü kuvvetli bir adamdı. Peki, kabul, bilinçaltım adamın gücünü kaydedip, gecenin sonuna benim adıma karar vermiş olabilir ama ben aslında oraya, onun bağdaş kurduğu o boşluğa, montumu bırakmak üzere eğilmiştim. Bileğimi yakalaması öp-mek içinmiş. El sıkışacağız sanmıştım. *Hahaha Eda! Bazen öyle şaş-*

kın oluyorsun ki, çok seviyorum seni! Dudakları etli, tatlı, tuzluydu. O sırada tansiyonum mu düştü ne? Bu yeni memlekete varıp da havaalanından sokağa ilk çıktığımda da böyle başım dönmüştü. İnsan sanıyor ki hava, su, toprak, ateş dünyanın her yerinde aynıdır. Hiç de öyle değil. Burada insanların, binaların, yemeklerin veya sokakların İstanbul'dan farklı oluşu beni pek etkilemedi de, rüzgârın, kokuların, seslerin, renklerin ve derimdeki hislerin yeniliği, tazeliği aklımı başımdan aldı.

Benzer bir heyecanla Cihan'ın kucağına kayıverdim. Her erkeğin hissi, her yeni memleketinki gibi kendine has olsa gerek.

"Bak tastamam oturdu bedenlerimiz birbirine" dedi müziğe rağmen fisıltısını bana duyurmayı becererek. Merakıma yenik düşüp de saçlarını yüzünden çektiğim bir anda çekik, kara, yumuşak bakışlı gözlerini görebildim. Tanıdık bir şeyler vardı adamda. Bana mı benziyor biraz? Uzun kollar bacaklar, çekik gözler, yeşile çalan bir ten... Bu memlekette bana kendimi hatırlatan birine ilk defa rastlıyordum. Saçma biliyorum ama güvendim. Belki birbirimize benziyoruz diye bedenlerimiz öyle rahat birbirine geçivermiştir. Bir daha öpmeye yeltenmedi. Öyle kucak kucağa oturup müzik dinledik. Kocaman elini sırtıma koymuştu, iki kürekkemiğimin arasına, ayağa kalkana kadar da orada öyle sıcacık tuttu da tuttu.

On ikiye beş kala, müzik hızlanmış, tekilalar bir bir masalara vurulup kafaya dikilirken, Cihan kulağıma eğilip "Hadi gidelim" dedi. Yanağı boynuma deyince içim bir hoş oldu, kucağından yere kaydım. Beni elimden çekti, kaldırdı. Sokağa çıktık. Noel için süslenmiş, renkli ışıklarla donanmış evlerde partileyen öğrenciler çığlıklar atarak yeni yıla girişimizi kutlarken, biz konuşmadan, el ele onun evine yürüdük.

Şimdi Madeline'e bu hikâyeyi anlatsam, tanımadığım bir adamın evine gittiğim için kesin beni azarlar. Eve yaklaşırken ben de korkmaya başladım doğrusunu isterseniz. Soyadını bile bilmiyorum. Ortak arkadaşımız yok. Yaşı benden çok büyük. Belki dok-

tora öğrencisi filandır. Beni bodrum katına kilitleyip işkence etmeyeceği ne malum? Dünya sapık kaynıyor. Her gün haberlerde yeni bir sapığın maceralarını okuyoruz. Birçoğu da böyle masum yüzlü, yakışıklı.

Cihan'ın kapısını açtığı eve, ev değil hangar desem daha doğru olacak. Üç katlı bir binanın en üst katında oturuyordu. Ben hayatımda hiç böyle boş, böyle kocaman bir yaşam mekânı görmemiştim. Her şey, tuvalet bile tek bir alana toplanmış. Klozetin etrafında böyle duşakabin gibi bir şey var. İllaki de yalnız olmak istiyorsan işerken, kapaklarını kapatabiliyorsun. Duş desen, tuvaletin çok uzağında, yatağın yanında. Buzdolabının durduğu köşede geniş bir çizim masası var. Birtakım planlar filan çiziyormuş. Çıkarken masa lambasını açık bırakmış. Mimar mıydı bu adam? Ne iş yaptığını söylemiş miydi? Sandalyesini düzgünce masanın altına itmiş, bütün kalemlerin ucu sivriltilmiş. Hoşuma gitti.

Kanepenin yanında, orta yerde bir küvet duruyor. Hayda! Doluyor mu bu küvet? Tam sormak için dönmüştüm, işte, o sırada beni yakaladığı gibi kanepeler ile kendi vücudu arasına sıkıştırdı. Önce bir paltolarımızı çıkarmasa mıydık? Gözlerim ayaklarıma kayınca beyaz pazar donumdan utandım. İnsan yılbaşı gecesinin böyle sonuçlanacağını bilmez mi? *Ah Eda ah! Kendini ağırdan satmayı hiç bilmediğin gibi, kadınlığın inceliklerinden de bihabersin!*

Her şey çabucak olup bittiğinde, kulağıma eğilip fısıldadı:

“Hadi, okyanusa gidelim. Yanımda çok iyi ot var. Kumlara yaptığın güneşin doğuşunu bekleyelim.”

Burada acil çözümler bekleyen bir durum var, senin aklın nerelere gitti Eda? Hayret bir şey! Titremelerin kesildiyse, hadi bir daha deneyelim şu kapıyı.

Yeniden paniğe kapılmak istemiyorum ama gerçekten kim kurtaracak beni buradan? Kapıyı tek başıma açmama imkân yok. Birisi yardıma gelecektir değil mi? Yeni yılı umursamayıp da çamaşır yıkamak isteyen bir obsesif yalnız, ya da ne bileyim, sıcak

bir mekâna başını sokmak isteyen bir evsiz, uykusuz bir metanfe-namin bağımlısı, şu içine tıkdığım helada damarına eroin zerk etmek isteyen bir keş, sevişecek yer bulamayan iki ergen... Birileri olacaktır değil mi?

Burada hapis kaldığım aklıma geldikçe nefesim yine tıkanıyor. Ah, Doğan Bey, şimdi şu kapının öte yanında olsan da, anlatsan bana nasıl oluyor da bir tanecik düşünce bedeninin bütün organla-rını hükmü altına alabiliyor. Terapist Doğan Bey'i özleyeceğim hiç aklıma gelir miydi? Montumun cebinden iki kalem çıktı. Biri mor, biri kırmızı. Dün kırtasiyecide görünce dayanamayıp almış, sonra cebime atmıştım. Montumu yere serdim, üzerine oturdum. Lava-bonun yanında asılı kâğıt havlulardan bir tomar çektim çıkardım, kucağında yazıyorum. Nefesim kesildikçe kaleme sarılıyorum. Mor mürekkep kâğıda yayılırken kalp atışlarım yavaşlıyor, bedeni-m, yüzüm gevşiyor.

ABD'nin Oregon eyaletinde bir yılbaşı sabahı, üniversite öğrencisi Eda Kaya, kilitli kaldığı bir çamaşırhane tuvaletinde, beraber büyüdüğü ve hayranlık duyduğu kuzeni Leyla'nın ortadan kayboluşunun esrarını çözmeye soyunur. 19 yaşındaki Leyla baskıcı ailesine başkaldırmıştır ama nereye gitmiştir?

Eda, kendinden ayrı düşünemediği Leyla'nın kayboluşunu anlamaya çalışırken aile fertlerinin hikâyelerini, geçmişten bugüne taşınan yaraları da anımsar. Eda'nın ve Leyla'nın büyüme sancıları ve aidiyet ihtiyacı, dile getirilmeyen, yok sayılan bir geçmişin parçalarıdır...

Tuvalet kâğıdına yazılmış, biraz ağzı bozuk bir hikâye bu. Ne var ki Batıcı burjuva aile çevresiyle Müslüman muhafazakâr çevrenin kesiştiği noktadan kaynaklanan roman, iki genç kızın hayatı anlamlandırma çabaları, inanma ihtiyacı ve kimlik arayışı üzerinden günümüz gençliğinin isyanına ve huzursuzluğuna da ayna tutuyor.

Oya Baydar

